

Міністерство освіти і науки України
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

04074, Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

«28» серпня 2023 р.

№ 192

Директорам закладів позашкільної освіти
Директорам закладів загальної середньої освіти

Інформаційно-методичний лист щодо проведення першого заняття у творчих учнівських об'єднаннях еколого-натуралістичного профілю у 2023-2024 н.р.

Щорічно Міністерство освіти і науки України пропонує свої варіанти тем для першого заняття. Такі теми не є обов'язковими та можуть коригуватись педагогом, адже Закон про освіту гарантує закладам освіти та вчителям академічну свободу і тему Першого уроку (заняття) педагог обирає самостійно.

Важливо, щоб початок нового навчального 2023-2024 року налаштував дітей на навчання, дав їм достатню мотивацію та корисні роздуми. Обираючи ту чи іншу тему, педагоги повинні: орієнтуватись на вік здобувача освіти та враховувати актуальність проблематики.

У 2023 -2024 н.р. МОН України вчителям пропонує провести єдиний перший урок, присвячений темі ментального здоров'я – «Ти як? Повертаємось до школи».

Відео із психологами, які можуть використати вчителі у підготовці до першого уроку, розроблені в межах Всеукраїнської програми з ментального здоров'я «Ти як?», ініційованої першою леді Оленою Зеленською у співпраці з МОН і ЮНІСЕФ.

Організація першого вересня в сучасних умовах вимагає від закладів освіти особливого підходу. Загалом, важливо зосередитися на безпеці, підтримці та патріотизмі, намагаючись зробити цей день незабутнім для дітей.

Обираючи тему для першого заняття, важливо враховувати актуальні події та виклики, з якими стикається сучасне суспільство. Перше заняття має бути особливим та спрямованим на почуття спільності, мотивацію та важливість навчання заради майбутнього.

Пропонуємо ідеї можливих тем, які можуть надати Першому заняттю особливого настрою:

Покликання, які можуть стати у нагоді при підготовці до Першого заняття :

- Перший урок у новому навчальному році. На що звернути увагу?
- Як учителям розпочати навчальний процес. 42 практики та 18 відповідей на запитання від Світлани Ройз
- Кейс інтерактивних вправ та ігор для проведення Першого уроку 2023-2024 н.р. (КЗ “КОППО імені Василя Сухомлинського”)

- Сценарії першого уроку для 1-11 класів 2023/2024 н.р. (більше 150 конспектів)

У зв'язку із війною в Україні, сучасна екологічна ситуація в світі та Україні, зокрема, загострюється з кожним днем. Світова екологічна спільнота переймається подіями в Україні, адже питання екології та зміни клімату – це не проблема однієї країни.

Враховуючи те, що питання екологічної освіти і виховання в Україні є вкрай актуальними і має велике значення для сьогодення та майбутнього, **Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України пропонує перше заняття у творчих учнівських об'єднаннях еколого-натуралістичного профілю присвятити питанням екології і провести під слоганом «Я ЕКО-громадянин України».** Оскільки, важливим аспектом у вирішенні проблеми збереження природних ресурсів є освіта людей щодо навколишнього середовища, екологічне виховання усього населення, а особливо молодого покоління.

Недарма екологічне виховання визнане одним із найважливіших пріоритетів ЮНЕСКО, Національної доктрини розвитку освіти України XXI століття, інших основоположних документів. Бо екологічна освіта — це не лише про професійних екологів, це про виховання екосвідомого, здорового та відповідального суспільства, яке реалізується через освітнє середовище закладів позашкільної освіти еколого-натуралістичного профілю.

Попит на різноманітні додаткові освітні послуги, які виходять за межі державних стандартів освіти постійно зростає. Система позашкільної освіти, в тому числі і екологічної, позбавлена жорстких рамок і стандартів, тому є фундаментом для надання таких якісних додаткових освітніх послуг.

Яка б тема першого заняття в новому 2023-2024 навчальному році не звучала, в будь-якому разі вона повинна посприяти вихованню та розвитку ціннісного ставлення особистості до державності, суспільства та окремої людини. Важливо пояснити здобувачам освіти, що ціннісне ставлення до кожної окремої людини передбачає соціальну відповідальність, чесність, терпимість до іншого, хоробрість та здатність постояти за себе та інших, добросовісність, правдивість, вміння працювати в колективі та здійснювати колективну роботу, ефективно протистояти будь-яким проявам насильства та жорстокості, готовність допомагати та підтримувати.

Додаток до листа на 11 ст.

З повагою,

Директор

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ

**Гра – конкурс
«Екологічний бумеранг»
(сценарій виховного заходу з використанням ігрових, інноваційних
технологій)**

Вступ

У Концепції екологічної освіти України сказано про те, що «...в міжнародних документах останнього десятиріччя, присвячених проблемам навколишнього середовища і гармонійного розвитку людства, велика увага приділяється екологічній культурі і свідомості, інформованості людей про екологічну ситуацію в світі, регіоні, на місці проживання, їх обізнаності з можливими шляхами вирішення різних екологічних проблем, з концептуальними підходами до збереження біосфери, цивілізації. Шлях до високої екологічної культури лежить через ефективну екологічну освіту. Підготовка громадян з високим рівнем екологічних знань, екологічної свідомості і культури на основі нових критеріїв оцінки взаємовідносин людського суспільства й природи, повинна стати одним з головних важелів у вирішенні надзвичайно гострих екологічних і соціально-економічних проблем сучасної України».

Глобальну екологічну кризу можна подолати, лише змінивши суспільну психологію, виховавши нове ціннісне ставлення до природи, сформувавши світоглядну свідомість людини. Екологічні знання, навички, переконання потрібні кожному для мотивації своєї поведінки у природі, виховання почуття особистої відповідальності за стан довкілля, усвідомлення місця людини у природі, вміння прогнозувати особисту діяльність і діяльність інших людей, цінувати та оберігати природу рідного краю і власне здоров'я.

Сутність екологічного виховання є формування в учнів усвідомлення того, що людина – частина природи, історія – частина історії природи, природа є першоосновою існування людини; розвиток всіх потенційних можливостей організму до життя без хвороб.

Основні завдання екологічного виховання:

- вироблення практичних вмінь і навичок раціонального природокористування;
- оволодіння знаннями про природу рідного краю;
- залучення до активної екологічної діяльності;
- виховання до дбайливого ставлення до природних скарбів України;
- формування екологічної культури, гармонійних відносин з природою.

«Зруйнуємо природу – загинемо самі»

Мета заходу: поглибити знання учнів з екології, виховання відповідальності за природу як національну і загальнолюдську цінність, основу життя на землі, господарські, гуманні принципи природокористування; формування екологічної культури, привернути увагу до актуальної екологічної проблеми сучасності – засміченості, з'ясувати як впливає погана екологія на здоров'я людини;

знайти шляхи подолання проблеми, сприяти формуванню творчих індивідуальностей, розвивати уяву, творче мислення, вміння доводити свої судження.

Обладнання: малюнки учнів, картки з завданнями, фізична карта України, Червона книга, плакати екологічного змісту: «Земля не належить нам, це ми належимо Землі»; «Лише зрозумівши природу, людина зрозуміє себе»

Форма заходу: Гра – конкурс

Хід заходу

I. Вступне слово вчителя.

Природа - наша спільна домівка. Вона може бути невичерпною, але тільки тоді, коли, використовуючи її, ми ставимось до неї обережно. А щоб відноситись до неї обережно та примножувати її багатства, необхідно бути екологічно грамотним. Кожен з нас несе відповідальність за добробут нашої планети.

Природа, у якій вам, молодим, доведеться жити, забруднюється, піддається руйнуванню, знищується. Чи багатьом з вас щастить бачити прозору річкову воду, чистий пісок, насолоджуватись тишею без реву моторів, дихати чистим повітрям без домішок бензину, мазуту, пестицидів? Наше майбутнє може стати жахливим, якщо не почати негайно лікувати цю проказу.

Сьогодні ми зібралися для того, щоб зрозуміти, як впливає людина на довкілля, і запропонувати шляхи вирішення проблем на нашому рівні, бо нерозумні дії людей на планеті Земля у найближчий час можуть повернутись великими нещастями, бідами для всього людства, адже «бумеранг» - це повернення. Що ж потрібно знати, як слід діяти, щоб зберегти екологічну чистоту нашої планети?

Для початку конкурсу нам необхідно поділитися на дві команди.

2. Вправа «Очікування».

Напишіть у пелюстках квіточки, що лежать у вас на партах, чого ви очікуєте від сьогоднішнього заходу?

- **Очікую, що буде цікаво дізнатися більше про проблеми рідного краю;**
- **хочу дізнатися про щось корисне і важливе. Хочу висловити свою думку, щодо збереження природи;**
- **хочу застосувати свої знання з екології;**

3. Метод «Відкрита трибуна» (командам пропонуються запитання для обговорення, перемагає команда чиї відповіді були найповнішими і переконливішими).

Висновки: *Екологічний стан регіону, де мешкають учні*

Першим і одним із найважливіших кроків для врятування довкілля є правильне встановлення джерел забруднення і причин їх утворення.

Вчитель. *Наше життя нерозривно пов'язано з природою. Ми її часточка. Розгадавши кросворд, ви дізнаєтесь про найцінніший скарб людини, якому загрожує довкілля.*

4.Конкурс – кросворд «Скарб».

1.Назва нашої планети. (Земля)

2.Рідина- основа життя. (Вода)

3.Ним ми дихаємо. (Повітря)

4.Частина природи: ліса, поля, луки.
(Рослини)

5.Назва зірки, завдяки якій існує життя на Землі. (Сонце)

6. Назва частина природи: комахи, риби, птахи. (Тварини)

7.Частина земної поверхні, на якій вирощують сільськогосподарські культури.
(Поля)

Вчитель. Регіон де проживають учні – найбагатша за біорізноманіттям область України. Тут нараховується майже 40% видів живих організмів, що є в Україні, а ми повинні сприяти її розквіту.

5.Конкурс «Червона книга». (За 1-хв. одна команда записує якомога більше тварин, друга команда - рослин регіону проживання учнів, що занесені до Червоної книги України)

I команда

Рослини регіону проживання учнів

II команда

Тварини регіону проживання учнів

(ковила, цибуля скіфська, тюльпан скіфський, шафран, білоцвіт літній, водяний горіх, волошка Пачоська, зозулиць болотний, коник – товстун, гадюка степова, махаон, орел степовий, орлан-білохвіст, пелікан кучерявий, казарка червоновола, журавель степовий, дрохва, борсук, видра річкова та ін.)

6.Конкурс «Дуель»(Капітани команд по черзі отримують запитання, за кожну правильну відповідь 1бал)

1. Більшу частину сміття, що забруднює Землю, становить:

а) *пластмаса*; б) скло; в) метал.

2. Перед початком утилізації відходів їх необхідно:

а) *розсортувати*; б) зібрати в одному місці; в) подрібнити.

3. Для того, щоб переробити пластмасу, її необхідно:
- а) компостувати; б) *спалити при певних умовах*; в) переплавити.
4. Першочергове завдання під час вибору місця звалища:
- а) *захист поверхні землі і ґрунтових вод*; б) огороження місця звалища.
5. Поява несанкціонованих звалищ тягне за собою:
- а) забруднення ґрунту; б) спотворення ландшафту; в) *зміну кліматичних умов*.
6. Основою для розроблення санітарних норм, а також рішення про відкриття або призупинення того чи іншого виробництва є:
- а) *гранично допустима концентрація речовин*; б) наявність важких металів;
 - в) державний стандарт якості.
7. Шкідливі викиди впливають:
- а) тільки на місця, де з'явилося забруднення; б) на близькі регіони;
 - в) *навіть на території, що віддалені від місць, де виникло забруднення*.
8. Найстрашніший «додаток» до води:
- а) побутове сміття; б) *пестициди*; в) мінеральні добрива.
9. Більше половини загальної кількості сміття в країнах Європейського економічного співтовариства припадає на:
- а) важку промисловість; б) легку промисловість; в) *сільське господарство*.
10. Які з радіоактивних відходів цілеспрямовано розсіюють у навколишнє середовище: а) *гази*; б) рідини; в) тверді речовини?
11. Найефективніший шлях боротьби із все більшою кількістю відходів, які потрапляють у навколишнє середовище: а) їх захоронення; б) *рециркуляція (повторне використання)*; в) розробка правових механізмів регулювання процесу.
12. Надходження в середовище шкідливих речовин, які призводять до порушення функціонування екологічних систем, називають:
- а) *забрудненням*; б) екологічною кризою; в) інтродукцією.
13. Перше місце за сумарним обсягом викидів шкідливих речовин в атмосферу займає: а) теплоенергетика; б) *нафто- і газопереробки*; в) автотранспорт.
14. Оптимальне розв'язання енергетичної проблеми:
- а) *економія енергії*; б) розвиток атомної енергетики; в) розвиток вітроенергетики.
15. Гарбологія – це:
- а) наука про місцеперебування; б) наука, яка вивчає ґрунти; в) *сміттєзнавство*.
16. Пляшка чи банка з пластмаси, залишена в лісі, пролежить без змін:
- а) 10 років; б) 50 років; в) *100 років і більше*.

7. Конкурс «Чорнобиль-екологічна катастрофа».

(Кожна команда отримує картки з запитаннями. За правильну відповідь команда отримує 1 бал, за неправильну – мінус 1 бал).

Картка «Чорнобиль-екологічна катастрофа»

1. В якому році сталася трагедія? (1986 р.)
2. Місце знаходження міста Чорнобиль? (130 км від Києва)
3. На якому реакторі відбулася трагедія? (на четвертому)

4. Яка служба приїхала, коли сталася трагедія на ЧАЕС? (пожежники, медики, військові)
5. Які держави постраждали від ЧАЕС? (Білорусія, Польща,)

8.Конкурс «Тварини скаржаться»

До нас поступили скарги від тварин. Ознайомтеся з ситуацією та прийміть правильне рішення. Озвучте відповідь, чому ви прийняли таке рішення. (Одна жаба охороняє від гусениці і черв'яків цілий город. Якщо в домі завелися таргани, принеси жабу – і вони зникнуть. Сова з 1946 року знаходиться під охороною держави. Одна сова знищує за літо 1000 мишей, які можуть знищити 1 тону зерна).

Вчитель. Тепер ви розумієте, що наше життя пов'язане з природою. Вона багата, але її багатства скінченні, і людина повинна користуватися ними розумно, дбайливо. Тому пропоную всім разом скласти пам'ятку дбайливої людини.

Пам'ятка дбайливої людини

1. Коли відпочиваєш на природі сміття забери з собою.
2. Не пали вогнище в лісі, бо може статися пожежа.
3. Не вбивай живих істот – вони частина екосистеми.
4. Насаджуй молоді дерева, колись вони стануть садом.

9. Вправа «Мікрофон». «Що я буду робити, щоб моє село, регіон, країна, планета стали чистішими...»

10.Підсумки конкурсу.

Рефлексія. Чи справдилися ваші очікування?

Заключне слово педагога. А завершити наш захід я хотіла б такими словами : «Ти підкорила Всесвіт, Людино! Ти приборкала стихію, ти злетіла до чужих планет і вже залишила там свій слід! Ти створила штучний розум і проголосила свою вищість над ним! Ти контролюєш вітер, ти розганяєш хмари! Ти думаєш, що підкорила собі природу? Але ти не помітила пасток, які сама собі розставила! Бо не минає безслідно твоє насильницьке вторгнення в те, що створено не тобою! Зупинись на мить, Людино! Що ти залишиш після себе? У тебе ще є розум! Ти ще можеш встигнути щось змінити, щоб бумеранг не повернувся».

Використанні джерела

- 1.Батлук В. Основи екології: Підручник. – К.: Знання, 2007.-519с.
2. Гайдай, Л.М. Екологічний бумеранг : [сценарій] // Шкільна бібліотека. – 2012 . – №7 - 8 . –С . 105 – 107 .
3. Шамрай, Л.Є. Природа нам – як рідний дім : [сценарій] // Шкільна бібліотека. -2010. - №5 – С. 49 – 51.

4. Козлюк С.А. Наша планета – колиска життя : [сценарій до Дня Землі] // Позакласний час. – 2010. - №3. – С. 23 – 25.
5. Чорнобиль : гірка зірка Полин : [сценарій] // Шкільна бібліотека. – 2012. . - №5.– С. 108 – 112.
- Також, можна використовувати матеріали з мережі інтернет:
- 1.http://grasonyashnyk.com.ua/library/read/ekologichn_y_bumerang_material_ya_prove_9571/
 2. http://bezruchkova.blogspot.com/p/blog-page_33.html
 3. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/31346/1/I_Sankovska_EC1.pdf
 4. <https://skolebeskydy-park.in.ua/pro-nas/napriamok-diialnosti/ekoosvita/>

Всеукраїнський проєкт «Природо-відновлена екологія»

Мета проєкту: зробити значний внесок у відновлення та захист природного середовища, сприяючи відновленню екологічного балансу, збереженню біорізноманіття та створенню стійких екосистем для покращення якості життя людей і підтримання екологічної рівноваги нашої планети.

Цілі і завдання:

- *Відновлення екосистем:* здійснювати активні заходи з відновлення деградованих та знищених екосистем, зокрема заповідників, лісів, вологих зон, морських узбережжів тощо;
- *Збереження біорізноманіття:* захищати рідкісні та загрожені види рослин і тварин, допомагаючи їм відновитися та збільшувати їх популяцію;
- *Пропагування сталого використання ресурсів:* запроваджувати практики сталого лісокористування, сільського господарства та інші методи, що дозволяють людям забезпечувати свої потреби, не завдаючи шкоди природі;
- *Екологічну освіту та залучення громадськості:* Поширювати свідомість про важливість відновлення екології та захисту природи, залучати громадські організації та діячів у спільні зусилля;
- *Моніторинг та оцінка:* Проводити науковий моніторинг стану екосистем, ефективності заходів і внесків проєкту для забезпечення постійного вдосконалення та коригування стратегії;
- *Взаємодія з органами влади та міжнародними організаціями:* Співпрацювати з урядовими органами, міжнародними установами та іншими зацікавленими сторонами для створення сприятливого середовища для реалізації проєкту.

Для того, щоб проєкт «Природо-відновлена екологія» був цікавим і дітям, і дорослим, можна впровадити різноманітні інноваційні ідеї та дії

- *Екологічні освітні програми:* Розробити інтерактивні освітні матеріали для дітей, які допоможуть їм зрозуміти важливість екології та природного відновлення. Для дорослих також можна проводити семінари, воркшопи та вебінари, де будуть обговорюватися актуальні екологічні проблеми та способи допомогти природі.
- *Екологічні екскурсії:* Організувати цікаві та пізнавальні екскурсії в національні парки, заповідники та інші природні об'єкти, де учасники зможуть власними очима побачити красу природи та оцінити її унікальність.
- *Волонтерські акції:* Залучати дітей та дорослих до волонтерських робіт з відновлення екосистем, садівництва, прибирання місцевих територій від сміття тощо. Це не лише залучить учасників до активної діяльності, але й надихне на власні екологічні ініціативи.
- *Екологічні мистецькі проекти:* Сприяти створенню мистецьких проєктів, що спонукають до міркувань про екологічні проблеми і можливі шляхи вирішення. Такі проєкти можуть бути виставками, мурами, мультимедійними інсталяціями тощо.
- *Використання технологій:* Впроваджувати технологічні рішення, які дозволяють стежити за станом екосистем, розвивати еко-гейміфікацію, де діти та дорослі можуть взаємодіяти з природою за допомогою додатків, смартфонів або віртуальної реальності.
- *Організація екологічних фестивалів:* Проводити фестивалі з екологічною тематикою, де будуть представлені різноманітні заходи, активності, лекції та розваги, спрямовані на підвищення свідомості про екологічні проблеми.

Сценарій для екологічного заходу для дорослих з підсумками і дискусіями

Назва заходу: «Збережемо природу разом»

Мета: Підвищення свідомості дорослих щодо проблем екології та важливості бережливого ставлення до природи. Спонукування до практичних дій для збереження навколишнього середовища.

Час: 2 години

Учасники: Дорослі (працівники, батьки, громадські активісти тощо)

Матеріали: Проектор або дошка для презентації, плакати або ілюстрації про екологічні проблеми, папір, ручки.

1. Вступ (10 хвилин)

- Привітання учасників заходу.
- Коротке вступне слово про важливість екології і збереження природи.

2. Презентація «Сьогодення та виклики екології» (30 хвилин)

- Провести інтерактивну презентацію з графіками, статистикою та ілюстраціями, яка демонструє сучасні проблеми екології, такі як забруднення навколишнього середовища, вирубка лісів, втрата біорізноманіття тощо.

3. Групова дискусія «Що ми можемо зробити?» (45 хвилин)

- Розділіть учасників на невеликі групи (по 5-6 осіб).
- Кожній групі дайте завдання обговорити та записати практичні дії, які можуть здійснюватися на рівні індивідуальних осіб, родин, робочого місця та громади для збереження природи.

- Після обговорення у кожній групі просимо представити свої ідеї всім учасникам.

4. Практичні дії «Запис на діяльність» (20 хвилин)

- Запросіть учасників здійснити практичні дії, які обговорювались у групах. Наприклад, використовуючи переробні контейнери, ставити відходи на утилізацію та переробку, взяти участь у благоустрої місцевих парків та зелених зон, спробувати вести екологічний спосіб життя тощо.

5. Підсумок та обговорення (25 хвилин)

- Запитайте учасників про їхні враження від заходу та виконаних діях.

- Закликайте зробити збереження природи регулярною практикою та надавати звіт про свої досягнення.

6. Завершення (10 хвилин)

- Подякуйте учасникам за активну участь.
- Надайте інформацію про додаткові ресурси та програми з екології, які можуть зацікавити учасників.

Закликайте долучитись до подібних заходів та ініціатив у майбутньому, допоможе залучити дорослих до діалогу про екологію, спонукати їх до конкретних дій та мобілізувати для збереження природи. Пам'ятайте, що кожна дрібниця важлива, і зібрані разом дії можуть створити велику зміну.

Сценарій для екологічного заходу в закладі освіти

Головна мета – заохочувати у дітей любов до природи та екологічно свідомого ставлення до навколишнього середовища.

1. **Екологічна прогулянка:** організуйте невелику екскурсію на природу поруч з вашим дитячим закладом. Діти можуть вивчати рослини, комах, збирати листя та каміння, а також зробити маленький пікнік на свіжому повітрі.

2. **Орнітологічні спостереження:** поставте годівнички для птахів у вашому подвір'ї і разом з дітьми спостерігайте за птахами, які прилітають. Діти можуть навчитися розрізняти різні види птахів.

3. **Відновлення дерева:** посадіть маленьке деревце або кущ разом з дітьми на території вашого закладу. Дозвольте дітям взяти участь у процесі посадки.

4. **Мистецькі роботи:** створіть малюнки або роботи з природних матеріалів, наприклад, з листя, квітів або паличок. Це можуть бути прості кольорові композиції або навіть маленькі скульптури.

5. **Сміттєвий день:** організуйте день збору сміття на вашій території або навколо закладу. Діти можуть підтримати чистоту і допомогти зібрати маленькі сміттєві відходи.

6. **Екологічні ігри:** придумайте різні ігри та загадки, пов'язані з природою та екологією. Це допоможе дітям вивчати основні принципи охорони довкілля веселою формою.

7. **Екологічні казки та історії:** розповідайте дітям казки та історії, які спонукають до любові до природи, збереження рослин та тварин.

8. **Екологічний куточок:** створіть особливий куточок у закладі, де будуть розміщені фотографії, малюнки, інформативні плакати про природу та екологію. Діти можуть додавати свої роботи до цього куточка.

Назва заходу: «Природа - наш друг!»

Мета: Залучити дітей до пізнання та бережливого ставлення до природи, підтримати екологічні цінності.

Час: 1-1,5 години

Учасники: Діти та вихователі/вчителі

Матеріали: Папір, малюнки, листя, квіти, палички, годівнички для птахів, іграшкові тварини, ігровий майданчик, екологічні плакати.

1. Вступ (5 хвилин)

- Привітання дітей та вчителів.
- Коротке пояснення, що сьогодні ми проведемо спеціальний день, присвячений нашій природі та тому, як допомагати їй.

2. Екологічні ігри (20 хвилин)

- «Колекціонер природи»: Діти шукають та збирають маленькі природні знахідки (листя, квіти, палички), які пізніше використають у творчих роботах.

- «Впізнай тварину»: Ведучий показує малюнок тварини, а діти вгадують, яка це тварина, і розповідають коротеньку інформацію про неї.

3. Майстер-клас (30 хвилин)

- «Природний творчий декор»: Діти створюють малюнки або роботи з природних матеріалів, які зібрали раніше під час гри «Колекціонер природи».

4. Пікнік на свіжому повітрі (15 хвилин)

- Діти та педагоги разом проводять короткий пікнік на подвір'ї, де можна поприкладати зусиль до збереження природи, не залишаючи сміття, а збираючи його у спеціальну урну.

5. Годівнички для птахів (15 хвилин)

- Запропонувати дітям зробити прості годівнички для птахів і підвісити їх на деревах або на майданчику вашого закладу.

6. Підсумок (5 хвилин)

- Порозмовляти про те, як діти відчують себе після такої пригоди з природою.

- Підкреслити важливість бережливого ставлення до природи та закріпити здобуті знання.

7. Завершення (5 хвилин)

- Подякувати дітям за участь та активність.

Такий сценарій дозволить дітям не тільки весело провести час, але й зрозуміти, наскільки важлива і цікава може бути робота з природою. Запропонувати дітям виконати маленьке завдання вдома, пов'язане з екологією, наприклад, захистити рослини у дворі від шкідників або заощадити воду під час миття рук.